

А. В. ФЕДОСЮК

МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО ПАРЛАМЕНТАРИЗМУ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Стаття присвячена аналізу основних методологічних підходів та проблем розвитку українського парламентаризму в умовах сучасних глобалізаційних процесів.

Ключові слова: глобалізація, парламентаризм, парламент, методологічні проблеми українського парламентаризму.

Федосюк А. В. Методологические основы исследования украинского парламента в условиях глобализации

Статья посвящена анализу основных методологических подходов развития украинского парламентаризма в условиях современных глобализационных процессов.

Ключевые слова: глобализация, парламентаризм, парламент, методологические проблемы украинского парламентаризма.

Fedosyuk Andriy. Methodological bases of research of Ukrainian parliamentarism in conditions of globalization

This article analyzes the basic methodological approaches and problems of Ukrainian parliamentarism in modern globalization.

Key words: globalization, parliamentary, parliament, methodological problems of Ukrainian parliamentarism.

На рубежі ХХ-ХХІ ст. відбулися загальносвітові зміни у всіх сферах соціальної дійсності, у тому числі і у правовій, результатом чого є процеси їх реформування та трансформації. Масштабність розповсюдження явища парламентаризму розглядається як одна із

складових та наслідок всесвітньо відомого процесу глобалізації, який характеризується багатоаспектністю тлумачення та розуміння його сутності, передумов виникнення, етапів, викликів розвитку тощо. Аналіз наукових джерел свідчить про інтенсивну активізацію процесів глобалізації, все меншу здатність національних структур вирішувати проблеми міжнаціонального характеру, що пояснює спрямованість на посилення інтеграційних процесів і створення наднаціональних структур (Організація з безпеки і співробітництва в Європі, Європейський Союз, Рада Європи та інші)¹.

Останнім часом у вітчизняній правовій науці значного поширення набули дослідження, предметом яких є загальні засади європейської міждержавної інтеграції, розвиток права в умовах євроінтеграції та глобалізації в межах порівняльного правознавства та окремих галузей права. Здійснюючи вплив на розвиток тієї чи іншої країни, глобалізація проникає, перш за все, в основні сфери державного устрою, що відображується на роботі її парламенту та системі взаємовідносин з іншими державними гілками влади. Явище парламентаризму є історично зумовленим наслідком соціально-політичного та основою демократичного політико-правового устрою розвитку країн, у тому числі і України, що вивчається багатьма науками. Історіографічні дослідження започаткування та утвердження українського парламентаризму проведено А. Л. Глушковецьким – становлення на матеріалах Подільської губернії 1906-1917 рр.², К. В. Левицькою – період з 1917 р. (формування та утвердження державності) початку ХХІ ст.³, В. М. Дмитрушко – друга половина ХІХ ст. – 1920 р.⁴ та іншими. У галузі науки державного управління – дослідження А. В. Любченка, М. І. Росенко, Т. С. Ярового щодо політико-управлінських засад становлення парламентаризму, умов сучасного державотворення, теоретико-методологічних засад механізмів розвитку парламентаризму в контексті демократичного врядування в Україні⁵; політичних наук – проблематика парламентаризму у дослідженні А. І. Погорелової щодо розвитку культури⁶, Ю. С. Нечипоренко – організації роботи на прикладі Республіки Польща⁷, Г. В. Нечипоренка, В. А. Звірковської

– сутність і проблеми становлення і розвитку⁸, О. В. Скребець – в контексті досвіду сучасної трансформації сучасних суспільств⁹, Л. І. Павлова – специфіка функціонування¹⁰ тощо.

Основою сучасного парламентаризму є парламент як загальнонаціональна представницька установа та виборний колегіальний (вищий – у деяких країнах) законодавчий орган держави із здійсненням законодавчих функцій на основі постійної дії принципу народовладдя, місце, роль та статус якого визначено у конституціях держав. Основними принципами діяльності парламенту є принцип народовладдя, поділу влад, верховенство закону¹¹. Початок розвитку парламентаризму знаходимо у первісних інститутів прямої демократії Стародавньої Греції – Народні збори, Буле («The BOULE») як перший представницький орган середнього класу, Ареопаг і Колегія – влада аристократії; Стародавній Спарті – Рада старійшин; Стародавньому Римі – Сенат (як постійно діючий орган зібрання патрицій) та Народні збори (трибуни плебеїв); іспанські Кортеси (королівські зібрання) – одна з перших європейських представницьких установ XII століття; рада королівства Англії XIII століття, яка вперше була названа парламентом і діяла як представницький орган; генеральні штати як дорадчий орган Франції початку XIV ст. тощо.

Сучасні ж парламенти XXI століття діють перш за все як органи законодавчої влади або легіслатури для здійснення законотворчості, а також представницької, установчої, парламентського контролю, бюджетно-фінансової, міжнародних зв'язків та інших функцій¹². Явище парламентаризму існує у кожній демократичній країні, маючи свої відмінності у взаємовідносинах вищих органів влади та сферах їх компетентності, які проявляються у формах державного правління, державно-територіального устрою, політичних силах, традиціях, звичаях та інше, що відображує системну і соціальну інтеграцію, розвиток прав і свобод людини і громадянина.

Для початків становлення і розвитку вітчизняного парламентаризму характерним є народні збори і власний вождь початку VI ст. н.е., народне віче, боярська рада, снєми, княжі з'їзди¹³, як виток створення парламенту періоду Київської держави та первинні форми віт-

чизняної прямої демократії. До передісторії становлення вітчизняного парламентаризму із станово-предавницькими установами також відносять і загальнодержавний Сейм Великого князівства Литовського, Королівства польського та Речі Посполитої, у складі яких знаходилась переважна більшість українських земель¹⁴; і козацькі ради як збори всього Війська Запорізького, які мали звичаєвий законодавчо-розпорядчий характер їх діяльності без постійної основи часів Гетьманщини XVII-XVIII ст. та які деякі дослідники вважають більше як віче – справжні витoki та предтеча українського парламентаризму¹⁵; перші спроби утворення сучасного європейського парламенту¹⁶; і періоди входження до складу Російської, Австро-Угорської імперій та Союзу Радянських Соціалістичних Республік (далі – СРСР) кінця XVIII-початку XX століть, що вплинуло на його розвиток та практику державотворення у подальшому.

Парламентаризм у більшості енциклопедично-довідкових та монографічних джерелах вважається як історично складений в епоху революцій XVI-XVIII століть та пов'язаний з поширенням ідей народного представництва¹⁷. Історичні та правові дослідження появу терміна «парламент» на території України пов'язують з програмними документами політичних партій початку XX ст.¹⁸ дорадянського періоду (до 1920 року)¹⁹. Наукова думка початку XX століття періодів Центральної Ради, Української держави П. Скоропадського, Директорії та Західно-Української Народної Республіки свідчить про існування передпарламентських тимчасових представницьких органів з державно-владними функціями, якими були Трудовий конгрес, Центральна Рада, Національна рада до скликання безпосереднього парламенту²⁰ та передачею влади Сеймові або Думі. Перший загальнонаціональний представницький та законодавчий орган, наближений до сучасного типу України – Центральна Рада 1917 року (складалася з Малої та Великої рад) на чолі з Михайлом Грушевським та тимчасовим урядом – Генеральним секретаріатом. У чотирьох універсалах ради було сформульовано її легітимність, національні завдання, етапи боротьби за автономію та створення Української народної республіки (УНР), самостійність і

незалежність, і які і понині є актуальними у проблематиці розвитку сучасного парламентаризму. На думку О. Л. Копиленка, до основних проблем правотворення першого українського парламенту, які мають місце і в сучасному часі, слід віднести етапи законопроекування, у процесі яких виділялись проблеми формування власної правової системи, валюти та створення державного бюджету, питання оподаткування, соціального захисту населення, земельні питання, набуття громадянства, державна символіка, права людини, судова система влади та, головне, прийняття Української Конституції, вибір форми правління держави – класичної парламентської або президентсько-парламентської республіки²¹.

У діяльності Верховної Ради Української Радянської Соціалістичної Республіки (далі – УРСР) 1919 року розпочалися процеси гальмування становлення парламентаризму, які продовжились із уведенням УРСР до складу СРСР та визнанням Верховної Ради УРСР першого скликання єдиним законодавчим органом влади, де принцип розподілу влади відкидався, а принцип народовладдя визнавався²². Тобто фрагментарність та уривчасто-тимчасовий характер спроб запровадження представницького правління проаналізованих вище періодів є характерним для становлення і розвитку вітчизняного парламентаризму.

Згідно з чинною Конституцією Україна – суверенна, незалежна, демократична, соціальна та правова держава (ст. 1), а єдиний орган законодавчої влади є парламент – Верховна Рада України (ст. 75)²³, який здійснює законодавчу (є пріоритетною), представницьку, контрольну, бюджетно-фінансову, міжпарламентських зв'язків та інші функції. Як зазначає С. Г. Серьогіна у своєму монографічному дослідженні, за статусом глави держави Україна – республіка європейського зразка²⁴. В історико-правовій науці початок сучасного періоду розвитку українського парламентаризму дослідники визначають неоднозначно. Одні пов'язують його появу із становленням незалежної Української держави у 1990 році (прийняття Декларації про державний суверенітет України від 16 липня 1990 року²⁵ та Акта проголошення незалежності України від 24 серпня 1991 року²⁶).

Інші вважають, що з 1990 року почалася зміна форми правління держави (з парламентської на парламентсько-президентську), природи, функцій, повноважень та «новітніх засад переходу до нового змісту» Верховної Ради України, а сучасний етап інституту парламенту в системі парламентаризму почався з 1996 року з прийняттям Конституції України 1996 року²⁷, до думки яких ми також приєднуємося.

Таким чином, проведені дослідження первинних форм становлення українського парламентаризму фіксують дані про те, що зібрання роду чи племені періоду від V ст. до н.е. до II століття н.е. мали повне відтворення державної системи Афін, що свідчить про вплив початків глобалізації також і за часів Античності.

Досліджуючи новітній український парламентаризм до 1999 року, А. П. Заєць виділяє у його розвитку два етапи, а саме: перший – 1990-1994 р.; другий – 1994-1998 р. Підтримуючи зазначену вище наукову позицію такої періодизації та базуючись на основних періодах повноважень сесій Верховної Ради України, ми продовжимо виокремлювати етапи розвитку сучасного парламентаризму із зазначенням основних теоретико-методологічних проблем його розвитку. Це: 1998-2002 рр.; 2002-2006 рр.; 2006-2007 рр.; 2007-2012 рр; 2012-2014 рр; сучасний період.

Проаналізовані методологічні проблеми розвитку сучасного українського парламентаризму дають можливість групувати їх на:

– загальнотеоретичні (принцип поділу влади, розроблення правової доктрини, вдосконалення функцій парламенту, вхідна парламентська експертиза, законотворення, законодавче врегулювання порядку опублікування нормативно-правових актів та набрання ними чинності, тлумачення і застосування правових норм, безсистемність законодавчого процесу, право тлумачення законів, теоретико-практична ефективність законотворчого процесу, моніторинг правозастосовної практики, техніко-юридична досконалість законодавчих актів);

– галузево-правові або секторальні (модель бюджету, становлення політичної демократії, механізм взаємодії гілок влади, конституційне право президентського вето, питання депутатської недоторканості, скасування смертної кари, вдосконалення роботи пар-

ламенту, відкритість та прозорість влади, термінологічна проблема, форма державного правління та політичного режиму, субординаційний характер відносин між парламентом і представницькими органами місцевого самоврядування, вироблення концептуального та компетентнісного підходів у прийнятті законів та внесенні змін до них, вироблення юридичної термінології в умовах запровадження європейських стандартів та потреба її тлумачення, низький професіоналізм народних депутатів, врахування участі громадськості у законодавчій діяльності, процедура ратифікації міжнародних договорів, правова експертиза на відповідність положень законопроекту основним положенням законодавства ЄС);

– аналогічні до європейських та світових інтеграційних процесів правової практики (модель організації державної влади, перехід до змішаної виборчої системи, коригування правил парламентської процедури у законі про регламент, правове регулювання діяльності депутатських об'єднань, гармонізація та адаптація вітчизняного законодавства із загальноєвропейськими стандартами, аналіз юридичної техніки західноєвропейських авторів, вивчення і застосування порівняльно-правових методик повноважень президента та парламенту, імплементація правових стандартів у різних правових системах, взаємодія з ЄС (ОБСЄ, НАТО), пілотні проекти оцінки роботи парламентів в засобах масової інформації).

У перспективних дослідженнях слід виділити основні виклики сучасних євроінтеграційних процесів, які, на нашу думку, охоплюють пріоритетні (ратифікація парламентом України Угоди з ЄС, національна імплементація норм ЄС, судова, парламентська реформи тощо), внутрішні (секторальна імплементація норм права на державному рівні, підвищення рівня правової культури та правової свідомості депутатського корпусу) та зовнішні (програмні урядові документи у сфері євроінтеграції) угруповання.

1. *Шейко В. М.* Історико-культурологічні концепції цивілізаційної еволюції в добу глобалізму (кінець XIX – початок XXI ст.) : дис. ... д-ра іст. наук: 07.00.02; 17.00.01 / Шейко В.М. ; Харківська держ.

академія культури. – Х., 2002. – С. 171, 241. **2.** Глушковецький А. Л. Вибори до Державних Дум і становлення парламентаризму в Російській імперії у 1906-1917 рр. (на матеріалах Подільської губернії) : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Глушковецький А.Л. ; Кам'янець-Подільський держ. ун-т. - Кам'янець-Подільський, 2008. – 297 с.

3. Левицька К. В. Парламентаризм в Україні (1917 р. – початок ХХІ ст.): історіографія : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук : 07.00.06 / К.В. Левицька ; Держ. ВНЗ «Переяслав-Хмельницьк. держ. пед. ун-т ім. Григорія Сковороди». – Переяслав-Хмельницький, 2014. – 19 с.

4. Дмитрушко В. М. Парламентаризм в Україні другої половини ХІХ ст. - 1920 р.: історіографія : дис. ... канд. іст. наук: 07.00.06 / Дмитрушко В М ; Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. – К., 2007. – 249 с.

5. Любченко А. В. Політико-управлінські засади становлення інституту парламентаризму в сучасній Україні : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. наук з держ. упр. : 25.00.01 / А.В. Любченко ; Нац. акад. держ. упр. при Президентіві України. – Київ, 2014. – 20 с.; Росенко М. І. Теоретико-методологічні засади механізмів розвитку парламентаризму в контексті становлення демократичного врядування в Україні : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра наук з держ. упр. : 25.00.02 / М.І. Росенко ; Нац. акад. держ. упр. при Президентіві України, Харк. регіон. ін-т держ. упр. – Х., 2012. – 36 с.; Яровой Т. С. Парламентаризм в умовах сучасного українського державотворення: питання теорії і практики : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. наук з держ. упр. : 25.00.01 / Т.С. Яровой ; Ін-т законодавства Верховної Ради України. – К., 2015. – 17 с.

6. Погорелова А. І. Розвиток культури парламентаризму в Україні : монографія / Погорелова А.І. ; Ін-т законодавства Верховної Ради України. – К. : Парламент. вид-во, 2012. – 246 с.

7. Нечипоренко Ю. С. Раціоналізований парламентаризм як принцип організації роботи парламенту (на прикладі Республіки Польща) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. політ. наук : 23.00.02 / Ю.С. Нечипоренко ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – К., 2013. – 18 с.; Нечепоренко Г. В. Парламентаризм в Україні: сутність та проблеми становлення

: дис. ... канд. політ. наук: 23.00.02 / Нечепоренко Г.В. ; Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. – К., 1996. – 186 с.

8. *Звіркowska В. А.* Український парламентаризм: проблеми становлення і розвитку (політологічний аналіз) : дис. ... канд. політ. наук : 23.00.02 / Звіркowska В.А. ; НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. – К., 2002. – 202 с.

9. *Скребець О. В.* Інститут парламентаризму в контексті досвіду демократичної трансформації сучасних суспільств : автореф. дис. ... на здобуття наук. ступеня канд. політ. наук: 23.00.02 / О.В. Скребець ; Таврійський національний ун-т ім. В.І.Вернадського. – Сімферополь, 2005. – 18 с.

10. *Павлова Л. І.* Специфіка функціонування інституту парламентаризму в сучасній Україні: дис. ... канд. політ. наук : 23.00.02 / Павлова Л. І. ; Східноукр. нац. ун-т ім. В. Даля. – Луганськ, 2010. – 246 с.

11. *Парламентаризм та парламентська діяльність* : слов.-довід. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України ; [уклад. В. А. Гошовська та ін.] за заг. ред. д-ра політ. наук, проф. В. А. Гошовської. – К. : НАДУ, 2010. – С. 139.

12. *Теорія парламентаризму* : навч. посіб. / [М. А. Бучин та ін.] ; Нац. ун-т «Львів. Політехніка». – Л. : Вид-во Львів. політехніки, 2011. – С. 69.

13. *Енциклопедія історії України* : Т. 4 : Ка-Ком [Електронний ресурс] / Редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. НАН України. Інститут історії України. – К.: В-во «Наукова думка», 2007. – 528 с. – Режим доступу : http://www.history.org.ua/?termin=Knyazhi_zizdy

14. *Бандурка О. М.* Парламентаризм в Україні: становлення і розвиток / О. М. Бандурка, Ю. Д. Древаль ; Університет внутрішніх справ. – Х. : [б.в.], 1999. – С. 22; Дмитрушко В. М. Цит. праця. – С. 5; Кислий П. Становлення парламентаризму в Україні: На тлі світового досвіду / П. Кислий, Ч. Вайз. – К. : Абрис, 2000. – С. 47-49.

15. *Журавський В. С.* Теоретичні та організаційно-правові проблеми становлення і розвитку українського парламентаризму [: дис... д-ра юрид. наук: 12.00.01 ; 12.00.02 / Журавський В. Ст. ; Одеська національна юридична академія. – О., 2001. – С. 20,24, 27, 40.

16. *Волковецкая С. В.* История становления и развития парламентаризма и конституционализма в Украине : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 / Волковецкая С. В. ; Тбилис. гос. ун-т им. И. Дзавадзе

хишвили, Каф. Истории государства и права. – Тбилиси, 2003. – С. 19. **17.** *Велика* сучасна енциклопедія : у 10 т. – Т. 3: Г-Е / уклад. А.С.Івченко. – Х. : Книжковий клуб «Клуб сімейного дозвілля», 2013. – С. 28; Бандурка О.М. Цит. праця. – С. 5. **18.** *Дмитрушко В.М.* Цит. праця. – С. 5. **19.** *Пацкан В. В.* Роль парламентаризму в системі конституційно-правового механізму забезпечення прав і свобод людини : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : 12.00.02 / В.В. Пацкан ; Ін-т законодавства Верховної Ради України. – Київ, 2014. – С. 12. **20.** *Дмитрушко В.М.* Цит. праця. – С. 188. **21.** *Український парламентаризм: проблеми історії та сучасної політичної практики (до 145-річчя від дня народження Михайла Грушевського): [зб. наук. ст.] / [Т. А. Бевз та ін. ; редкол.: Литвин В. М. (голова) та ін.] ; Верховна Рада України, Укр. ін-т нац. пам'яті. – К. : [б. в.], 2012. – С.27, 60-72. **22.** *Кислий П.* Цит. праця. – С. 67. **23.** *Конституція* України : прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. : за станом на 21 лютого 2014 р. № 742-VII // ВВР України. – 1996. – № 30. – Ст. 141. **24.** *Серьогіна С. Г.* Форма правління: питання конституційно-правової теорії та практики [Текст] : монографія / Серьогіна С.Г. ; Нац. ун-т «Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого». – Х. : Право, 2011. – С. 601. **25.** *Левицька К.В.* Цит. праця. – С. 5-6. **26.** *Бандурка О. М.* Цит. праця. – С. 14; Заєць А. П. Правова держава в Україні: концепція і механізми реалізації : дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.01 / Заєць А.П. ; Інститут держави і права ім. В.М.Корецького НАН України. – К., 1999. – С. 325; Теорія парламентаризму [Текст] : навч. посіб. / [М. А. Бучин та ін.] ; Нац. ун-т «Львів. Політехніка». – С. 117; Реєнт О. О. Розвиток парламентаризму в Україні / Реєнт О.О. ; Нац. акад. наук України, Ін-т історії України. – К. : [б.в.], 2005. – С. 111. **27.** *Журавський В.С.* Цит. праця. – С. 114, 121; Пацкан В.В. Цит. праця. – С. 12.*

Fedosyuk Andriy. Methodological bases of research of Ukrainian parliamentarism in conditions of globalization

Theory and history of state and law; Philosophy of Law methodological foundations of study of Ukrainian parliamentarism in conditions

of globalization. At the turn of XX-XXI centuries global changes have taken place in all spheres of social reality, including in the judiciary, resulting in the processes of reform and transformation. The scale propagation phenomena parliamentary regarded as one of the components and consequently the world famous globalization, characterized by multidimensional interpretation and understanding of its essence, preconditions for, stages of development challenges and more. The analysis of scientific sources indicates intense activation of globalization, less the ability of national institutions to solve problems of international character, which explains the focus on strengthening integration processes and the creation of supranational institutions (Organization for Security and Cooperation in Europe, European Union, Council of Europe and others). Recently, the domestic legal science become widespread study for which the general principles of European interstate integration, development of law in the European integration and globalization within comparative law and specific areas of law. Exercising influence on the development of the country, globalization gets, especially in the key areas of government that appears on its parliamentary system and the relationship with other state powers. The phenomenon is historically conditioned parliamentary consequence of socio-political and democratic basis of political and legal system of countries, including Ukraine, studied many sciences. The article is an analysis of the basic methodological approaches to the formation and development of parliamentarism in Ukraine, the main problems of development in modern globalization. For the purpose of research tasks, namely the study of the history of domestic parliamentary beginnings of globalization; allocation periods of modern domestic parliamentary and theoretical and methodological problems with further systematization. The basis of modern parliamentarism is the parliament as a national representative institution and an elected collegial (higher - in some countries), the state legislature with the exercise legislative functions based on the principle of continuous democracy, place, role and status is defined in the constitution. The basic principles of the Parliament is the principle of democracy, separation of powers, the rule of law. Start of parliamentary find in primitive institutions of direct democracy of an

cient Greece - National Assembly, Boulay («The BOULE») as the first representative body of the middle class, and Board Areopagus - the power of the aristocracy; Ancient Sparta - The Council of Elders; Ancient Rome - The Senate (as a permanent body meeting of the patricians) and the National Assembly (plebeian tribune) Spanish Cortes (royal collection) - one of the first European representative institutions XII century; Council of the Kingdom of England XIII Century, which was first named by parliament and acted as a representative body; General States of France as an advisory body to the XIV century. etc. Modern parliaments of the XXI century is acting primarily as a legislative authority or the legislature to implement the legislation, as well as a representative, institutional, parliamentary control, fiscal, international relations and other functions. The phenomenon of parliamentarism exists in every democratic country, with their differences in relations between higher authorities and their areas of competence, manifested in the forms of government, state-territorial structure, political forces, traditions, customs, etc., reflecting the systemic and social integration, development rights and freedoms of man and citizen. Parliamentarism most encyclopedic reference and monograph sources deemed historically drawn up in the era of revolutions XVI-XVIII centuries and is associated with the spread of ideas of popular representation. Historical and legal study of the emergence of the term "parliament" in Ukraine associated with policy documents of political parties early twentieth century pre-Soviet period (until 1920). Scientific thought early twentieth century periods Central Rada, the Ukrainian State Skoropadsky, the Directory and the Western Ukrainian People's Republic demonstrates the existence of peredparlamentskyh temporary representative bodies of state and powerful functions, which were Labour Congress, the Central Council, the National Council to convene parliament and direct transfer of power Seimas or Duma. The first national representative and legislative body, close to the modern type Ukraine - Central Council of 1917 (consisting of the Little and Great Councils), led by Mykhayla Hrushevsky whereas with the government - the General Secretariat. Four versatile board formulated its legitimacy, national objectives, stages and fight for the autonomy of the Ukrainian National Republic (UNR), autonomy and independence, and which today is in ur-

gent problems of modern parliamentarism. In the historical-legal science beginning of the modern period of development of Ukrainian parliamentarism researchers define ambiguous. Some associate it with the emergence of an independent Ukrainian state in 1990 (the Declaration of State Sovereignty of Ukraine of 16 July 1990 and the Act of Independence of Ukraine of 24 August 1991). Others believe that 1990 began changing the form of government of the state (from a parliamentary to parliamentary-presidential), the nature, functions, powers and "advanced principles of transition to the new content" of the Verkhovna Rada of Ukraine, and the current stage of institution of parliament in the system of parliamentary began in 1996 with the adoption of the Constitution of Ukraine in 1996, to think that we also join.

Key words: globalization, parliamentary, parliament, methodological problems of Ukrainian parliamentarism.